



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP – 4101-009-01/2014

P/14/042

# WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

[lop@nik.gov.pl](mailto:lop@nik.gov.pl)



## I. Dane identyfikacyjne kontroli

|                                     |                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Numer i tytuł kontroli              | P/14/042 – Poszukiwanie osób zaginionych                                                                                                                         |
| Jednostka przeprowadzająca kontrolę | Najwyższa Izba Kontroli<br>Delegatura w Opolu                                                                                                                    |
| Kontroler                           | Ryszard Staniszewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90775 z dnia 12 czerwca 2014 r.<br><br>(dowód: akta kontroli str. 1-2) |
| Jednostka kontrolowana              | Komisariat Policji w Lewinie Brzeskim, ul. Kościuszki 47, 49-340 Lewin Brzeski <sup>1</sup>                                                                      |
| Kierownik jednostki kontrolowanej   | mł. asp. Wojciech Andruchów <sup>2</sup> - Komendant Komisariatu<br><br>(dowód: akta kontroli str. 3-13)                                                         |

## II. Ocena kontrolowanej działalności

### Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości<sup>3</sup> działalność kontrolowanej jednostki w zakresie poszukiwań osób zaginionych oraz identyfikacji NN zwłok w okresie od 1 lipca 2012 r. do 31 lipca 2014 r.

### Uzasadnienie oceny ogólnej

Podejmowane w Komisariacie czynności w celu odnalezienia osób zaginionych oraz identyfikacji NN zwłok były skuteczne. Stwierdzono jednak wiele nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu przez funkcjonariuszy Policji procedur określonych w Zarządzeniu Nr 124 Komendanta Głównego Policji z dnia 4 czerwca 2012 r. *w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanych zwłok oraz szczątków ludzkich*<sup>4</sup>, w szczególności w zakresie przyjmowania zgłoszeń osoby zaginionej, nienadawania lub nieprawidłowego nadawania kategorii osobom zaginionym, nieuzasadnionej zwłoki w podejmowaniu czynności poszukiwawczych, a także dokumentowania sprawowanego nadzoru służbowego i okoliczności wydania osobom składającym zawiadomienia o zaginięciu potwierdzenia przyjęcia takiego zawiadomienia.

<sup>1</sup> Dalej: Komisariat.

<sup>2</sup> W okresie od 18 marca 2013 r. do 15 stycznia 2014 r. jako pełniący obowiązki Komendanta. Poprzednio (od 16 października 2006 r.), Komendantem był asp. szt. Ireneusz Telego.

<sup>3</sup> Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

<sup>4</sup> D. Urz. KGP z 2012 r., poz. 29 ze zm., dalej: Zarządzenie Nr 124.

### III. Opis ustalonego stanu faktycznego

#### 1. Organizacja pracy kontrolowanej jednostki

Opis stanu  
faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Komisariacie prowadzonych było łącznie 16 spraw dotyczących poszukiwań osób zaginionych<sup>5</sup> i jedno w sprawie identyfikacji NN zwłok. Trzy z ww. 16 postępowań trwały powyżej 180 dni (jedno mimo upływu do dnia zakończenia kontroli 335 dni nie zostało dotychczas formalnie zakończone), dwa zakończono przed upływem 180 dni, a w jedenastu przypadkach postępowania zakończone zostały przed upływem 30 dni od daty złożenia zawiadomienia o zaginięciu, po odnalezieniu lub samodzielnym powrocie osoby zaginionej do miejsca pobytu.

(dowód: akta kontroli str. 49)

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Komisariatu<sup>6</sup> do zadań Zespołu Kryminalnego należało prowadzenie i koordynowanie poszukiwań osób zaginionych oraz identyfikacja NN zwłok, a do zadań Zastępcy Komendanta<sup>7</sup>, m.in. nadzór nad pracą tego zespołu. Bieżące przyjmowanie zgłoszeń o wydarzeniach oraz informacji uzupełniających, niezwłoczne inicjowanie działań po przyjęciu zgłoszenia lub informacji o wydarzeniu, jak też zapewnienie właściwego obiegu informacji o zdarzeniu należało natomiast do zadań Zespołu Dyżurnych, nadzorowanego bezpośrednio przez Komendanta. Zarówno funkcjonariusze Zespołu Kryminalnego jak i dyżurni uprawnieni byli do dostępu do bazy danych Krajowego Systemu Informacyjnego Policji (KSIP), w tym do dokonywania rejestracji.

(dowód: akta kontroli str. 11-24, 33-37, 237-242)

Według karty opisu stanowiska pracy obowiązki związane z poszukiwaniem osób zaginionych/identyfikacji zwłok przypisano funkcjonariuszom: Radosławowi P. (zatrudnionemu do końca maja 2013 r.), Tomaszowi M. i Czesławowi W.<sup>8</sup>

(dowód: akta kontroli str. 33-37, 235-242)

W ankietach<sup>9</sup> dotyczących prowadzenia czynności z zakresu poszukiwań osób zaginionych, które zostały wypełnione przez funkcjonariuszy kontrolowanej jednostki na potrzeby niniejszej kontroli, trzy osoby uznały, że znają dobrze przepisy *Zarządzenia Nr 124*, a jedna wskazała na słabą ich znajomość. Jednocześnie w ocenie ankietowanych przedmiotowe zarządzenie kompleksowo reguluje zagadnienia poszukiwań osób zaginionych oraz identyfikacji NN osób i NN zwłok. Dwie z czterech osób podały, że podczas wykonywania obowiązków służbowych mają utrudniony dostęp do Internetu w celu wykonania sprawdzeń i ustaleń niezbędnych w czynnościach identyfikacyjnych. Jednocześnie wszystkie osoby zwróciły uwagę na braki kadrowe w jednostce, w stosunku do liczby prowadzonych spraw i zakresu innych obowiązków służbowych (wskazywano na brak jednego etatu).

(dowód: akta kontroli str. 39-48, 221-230)

<sup>5</sup> Z tego osiem w sprawie poszukiwań dotyczących jednej osoby nieletniej.

<sup>6</sup> Regulamin Organizacyjny Komisariatu, wprowadzony został zarządzeniem Komendanta z dnia 15 stycznia 2010 r.

<sup>7</sup> W okresie objętym kontrolą funkcję Zastępcy Komendanta pełnili: od 2 listopada 2005 r. do 16 kwietnia 2013 r. Artur Juzyk (od 5 marca 2013 r. na zwolnieniu lekarskim), od 1 sierpnia 2013 r. do 15 stycznia 2014 r. Wojciech Andruchów pełniący równocześnie obowiązki Komendanta, a od 1 maja 2014 r. Zastępcą Komendanta jest Krzysztof Grącki.

<sup>8</sup> Funkcjonariusz Tomasz M. przyjęty został do służby w Policji w 1995 r., od 2006 r. pracował jako detektyw w KPP w Brzegu, a od października 2013 r. w KP w Lewinie Brzeskim, natomiast Czesław W. przyjęty został do służby w 1996 r., od 2003 r. pracował jako detektyw, a od lipca 2006 r. jako dyżurny w KP w Lewinie Brzeskim.

<sup>9</sup> W badaniach ankietowych wzięło udział czterech policjantów, z tego dwóch prowadzących postępowania w sprawach o zaginięcia osób i identyfikacji NN zwłok oraz dwóch dyżurnych jednostki.

W kontrolowanym okresie, w Komisariacie nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne w zakresie poszukiwań osób zaginionych. W ramach nadzoru służbowego Naczelnik Wydziału Kryminalnego z Komendy Powiatowej Policji w Brzegu przeprowadził analizę podjętych przez Komisariat działań w sprawie poszukiwawczej KRL.6/2013 i polecił Komendantowi wykonanie niezbędnych czynności, mających na celu odnalezienie nieletniej (sprawę tą opisano w dalszej części wystąpienia).

(dowód: akta kontroli str. 151, 165)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Wyniki kontroli wskazują na nierzetelne sprawowanie nadzoru służbowego przez Komendanta nad pracą policjantów prowadzących postępowania w zakresie poszukiwania osób zaginionych. Na podstawie badania dokumentacji dziewięciu (56%) spośród szesnastu spraw poszukiwawczych<sup>10</sup>, które prowadzono w Komisariacie w badanym okresie, w trzech przypadkach (KRL-5471-8/2013, KRL-5471-9/2013, KRL-5471-10/2013) brak było kart nadzoru służbowego, o których mowa w § 16 ust. 5 pkt 1 *Zarządzenia Nr 124*. Ponadto w trzech<sup>11</sup> z sześciu pozostałych sprawach, w dokumentacji których zamieszczone zostały karty nadzoru, Komendant nie sporządził na nich stosownej adnotacji o zapoznaniu się ze sposobem prowadzenia postępowań i weryfikacji sposobu prowadzonych postępowań.

W odniesieniu do przyczyn braku ww. kart nadzoru Komendant wyjaśnił, że *ze względu na wiele obowiązków przez niedopatrzenie nie wypełniono i nie zamieszczono w aktach kart nadzoru*. Natomiast w sprawie braku ww. adnotacji wyjaśnił, że od marca 2013 r. pełnił obowiązki Komendanta Komisariatu i w tym czasie nie było obsadzone stanowisko Zastępcy Komendanta. Ówczesny Zastępca Komendanta, który miał w nadzorze Zespół Kryminalny przebywał na długoterminowym zwolnieniu lekarskim i z końcem 2013 r. odszedł na emeryturę. Dlatego też nie był w stanie zaznajomić się ze wszystkimi materiałami (...).

(dowód: akta kontroli str. 53, 93, 119, 147, 151, 259)

Uwagi dotyczące  
badanej działalności

W dokumentacji kontrolowanej jednostki brak było dowodów potwierdzających, że funkcjonariusze realizujący zadania objęte kontrolą NIK zostali przeszkoleni w zakresie doskonalenia umiejętności prowadzenia poszukiwań osób zaginionych oraz identyfikacji zwłok NN. W ocenie NIK brak takiego przeszkolenia stwarza ryzyko powstania nieprawidłowości, zarówno w odniesieniu do legalności, jak i rzetelności wykonywanych przez nich zadań.

(dowód: akta kontroli str. 33-38, 203-205, 235-242)

Według wyjaśnień Komendanta ww. funkcjonariusze przed przyjęciem do służby w Policji zaliczyli w ramach nauczania w szkole policyjnej stosowne szkolenie podstawowe, obejmujące również zagadnienia związane z poszukiwaniem osób zaginionych. Poza tym funkcjonariusz Tomasz M. odbył w szkole podoficerskiej szkolenie w specjalności operacyjno – rozpoznawczej, a Czesław W. uczestniczył w szkoleniu Komendy Głównej Policji dotyczącym *pobierania wymazów ze śluzówki policzków na specjalistyczne pakiety kryminalistyczne*. Osoby te zostały zaznajomione też z procedurami postępowania w sprawach poszukiwań osób zaginionych lub znalezienia NN zwłok określonymi w *Zarządzeniu Nr 124*.

(dowód: akta kontroli str. 30-32, 146-148a)

<sup>10</sup> Badaniem szczegółowym objęto sprawy o numerach: KRL.5471.6/13, KRL.5471.5.1398/13, KRL.5471.7/13, KRL.5471.8.1360/12, KRL.5471.8/13, KRL.5471.9/13, KRL.5471.10/13, KRL.5471.3/619/2013, KRL.5471.1/13.

<sup>11</sup> KRL.5471.1/13, KRL.5471.3/619/2013, KRL.5471.7/13.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

## 2. Działania związane z poszukiwaniami osób zaginionych

### 2.1. Przyjmowanie zawiadomień o zaginięciu osoby

Opis stanu  
faktycznego

Kontrola ww. dziewięciu postępowań poszukiwawczych osób zaginionych wykazała, że funkcjonariusze przyjmując zawiadomienie od osoby uprawnionej ustalali dane określone w § 4 ust. 1 *Zarządzenia nr 124*, dotyczące m.in. personaliów osoby zaginionej, cech wyglądu zewnętrznego z uwzględnieniem znaków szczególnych, ubioru oraz posiadanych przedmiotów w czasie zaginięcia, miejsca i okoliczności zaginięcia, stanu zdrowia osoby zaginionej, a także roku, w którym zdarzały się poprzednie oddalenia z miejsca pobytu i przyczyny zaginięcia. W zawiadomieniach odnotowano czas zaginięcia oraz dane osoby zgłaszającej.

(dowód: akta kontroli str. 49, 94, 123, 153, 182)

W każdej skontrolowanej sprawie, stosownie do wymagań § 5 ust. 1 ww. zarządzenia, zawiadomienia o zaginięciu osoby oraz osoba zaginiona zostały niezwłocznie zarejestrowane w KSIP. Sporządzane były również notatki zawierające dodatkowe ustalenia i informacje uzyskane w trakcie przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu. Policjanci, przyjmując zgłoszenie nie zakwalifikowali żadnej z osób zaginionych do kategorii I.

(dowód: akta kontroli str. 279-286, 302, 132-133)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W trzech badanych sprawach poszukiwawczych kategoria osoby zaginionej została określona niezgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2-4 *Zarządzenia nr 124*. I tak:

a) w sprawie KRL.5471.5.1398/13, zgłoszenie o zaginięciu osoby przyjęto w dniu 13 sierpnia 2013 r. w godzinach wieczornych. Podane w zawiadomieniu okoliczności wskazywały na zakłócenie czynności psychicznych zaginionej ograniczające możliwość kierowania postępowaniem i tym samym uzasadniały zakwalifikowanie osoby do kategorii I, co jednak nie zostało odnotowane na stosownym formularzu, natomiast w KSIP wprowadzono II kategorię. Działania podjęte zarówno przed zgłoszeniem tego zaginięcia, w miejscu wskazanym w informacji o próbie samobójczej osoby o podobnym rysopisie co zaginiony, jak również po zgłoszeniu w innych miejscach na terenie gminy Lewin Brzeski, nie skutkowały jego odnalezieniem (w ramach prowadzonych poszukiwań przeprowadzono m.in. penetrację terenu, akcję poszukiwawczą opisaną w pkt.III.4 wystąpienia, która prowadzona była z wykorzystaniem psów tropiących, rozpytano osoby, uzyskano informację ze szpitali i schroniska w Pępicach, jak też zgodę osoby uprawnionej na publikację informacji o zaginięciu w środkach masowego przekazu). Zwłoki poszukiwanego zostały odnalezione w dniu 16 sierpnia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 292-370)

Jak wyjaśnił Z-ca Komendanta, w sprawie tej nie wykonywano obligatoryjnie czynności przewidzianych w § 9 ust. 1 pkt. 5, 8, 9 *Zarządzenia Nr 124*, z uwagi na fakt, że przedmiotowe poszukiwania zostały zakwalifikowane przez policjanta przyjmującego zawiadomienie o zaginięciu osoby jako zaginięcie kategorii II. Z materiałów teczki poszukiwawczej nie wynika bezpośrednio, że zaginiony leczy się psychiatrycznie. Z tego też powodu nie powiadomiono Biura Kryminalnego Komendanta Głównego Policji, o którym mowa w § 5 tegoż zarządzenia.

*Podejmowanie czynności do zaginięcia kategorii II były uwarunkowane koniecznością dążenia do jak najszybszego odnalezienia osoby zaginionej, z tego też powodu wykonuje się dodatkowe czynności nie wymienione w § 9 ust. 2.*

(dowód: akta kontroli str. 378-381)

- b) w sprawie KRL 5471.7/13 w związku ze zgłoszeniem zaginięcia nieletniego, który w dniu 31 sierpnia 2013 r. nie stawiał się w Ośrodku Socjoterapeutycznym we Wrocławiu, na zgłoszeniu nie określono kategorii zaginięcia, natomiast w KSIP nadano kategorię III. Okoliczności tej sprawy (zgłaszająca podała, iż jej syn leczy się psychiatrycznie w Specjalistycznym Szpitalu Neuropsychiatrycznym w Opolu), wskazywały na uzasadnione podejrzenie zagrożenia życia i zdrowia zaginionego, a tym samym kwalifikowały go do kategorii I. W wyniku skierowania telegramów do jednostek Policji znajdujących się na trasie pomiędzy miejscem zamieszkania zaginionego a Wrocławiem, oraz pojęcia przez te jednostki skutecznych działań poszukiwawczych małoletni w dniu 1 września 2013 r. został odnaleziony przez funkcjonariuszy z KPP w Oławie.

(dowód: akta kontroli str. 49, 260- 276, 288)

Ponadto ww. nieletni w dniu 2 września 2013 r. ponownie nie stawiał się w Ośrodku Socjoterapeutycznym we Wrocławiu. Osobę tą (sprawa KRL.5471.8/13) powtórnie zakwalifikowano do kategorii III. Tym samym nie zostały podjęte czynności poszukiwawcze przewidziane w stosunku do zaginionych zakwalifikowanych do I kategorii. Sprawę formalnie zakończono w dniu 5 września 2013 r. po uprzednim samodzielnym powrocie nieletniego do domu.

W powyższej sprawie Komendant przyznał, że błędnie dokonano kwalifikacji tego zdarzenia, a Zastępca Komendanta dodatkowo wyjaśnił, że *to zaginięcie na podstawie okoliczności wynikających z § 2 ust. 1 pkt. 4 zakwalifikowano do kategorii III, w związku z czym nie było konieczności wykonywania czynności wynikłych z § 9 pkt. 1. W poszukiwaniach tych skupiono się przede wszystkim na dokonaniu sprawdzenia trasy przejazdu zaginionego na trasie Lewin Brzeski-Wrocław, stąd też kierowano telegramy do jednostek znajdujących się na trasie przejazdu pociągu tej relacji.*

(dowód: akta kontroli str. 49, 243-243a, 279-288, 378-381)

We wszystkich ww. sprawach, nieprawidłowe przypisanie kategorii skutkowało brakiem przekazania wymaganych informacji do Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji zgodnie z wymaganiami § 5 Zarządzenia nr 124.

2. W trzech innych sprawach poszukiwawczych, pomimo obowiązku wynikającego z § 7 Zarządzenia nr 124, na formularzach zawiadomień o zaginięciu, o których mowa w § 3 tego zarządzenia funkcjonariusze, Policji nie wpisali kategorii osoby zaginionej określonej w § 2 ust. 1 pkt 2-4 zarządzenia lub zgłoszenie przyjęli na nieprawidłowych formularzach. I tak:

- a) w sprawie KRL.5471-9/2013 w dniu 14 grudnia 2013 r. wieczorem matka złożyła w Komisariacie zawiadomienie o zaginięciu syna, który wyszedł z domu i nie powrócił. Zaginiony objęty był leczeniem zaburzeń zachowania i adaptacyjnych (w aktach sprawy znajdowało się zaświadczenie z Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Opolu, z dnia 4 grudnia 2013 r. z którego wynikało, że małoletni leczył się w przeszłości psychiatrycznie, miewał napady padaczkowe i dokonywał samouszkodzeń ciała). Powyższe wskazywało, że istniało podejrzenie zagrożenia dla życia i zdrowia osoby zaginionej, która z powodu

upośledzenia umysłowego lub zakłócenia czynności psychicznych nie może kierować swoim postępowaniem i wymaga opieki lub pomocy innych osób. Tym samym zaginiony powinien zostać zakwalifikowany do kategorii I, co jednak nie zaznaczono na formularzu zgłoszenia, a jedynie w KSIP. W wyniku niezwłocznego podjęcia działań, w tym penetracji terenu przez podległych funkcjonariuszy KPP Brzeg, *gdzie z poczynionych ustaleń wynikało, że zaginiony dniu zaginięcia odwiedzał kolegów, jak też sprawdzenia miejsca zamieszkania tych osób, następnego dnia rano miejsce pobytu osoby zaginionej zostało ustalone (osobę odnaleziono w Grodkowie).*

(dowód: akta kontroli str. 49, 199, 284)

- b) w sprawie KRL.5471.8.1360/12, w dniu 10 sierpnia 2012 r. zostało przyjęte zawiadomienie wychowawcy Domu Dziecka w Skorogoszczy, o zaginięciu jednej z wychowanek tej placówki. Okoliczności tego zdarzenia (osoba małoletnia, ponownie uciekająca z domu dziecka) uzasadniały zakwalifikowanie zaginionej do kategorii III. Zawiadomienie zostało sporządzone na formularzu dotyczącym zaginięcia osoby kwalifikującej się do kategorii I lub II (bez oznaczenia tej kategorii), a nie kategorii III, którą jednakże prawidłowo prowadzono w KSIP. Prowadzenie postępowania w tej sprawie zostało dodatkowo opisane w dalszej części niniejszego wystąpienia.

Również i w sprawie KRL.5471.3.619/13, w dniu 10 kwietnia 2013 r. złożone zostało zawiadomienie o zaginięciu nieletniego będącego wychowankiem ww. placówki, który powinien zostać zakwalifikowany do III kategorii. Zgłoszenie przyjęte zostało jednak na formularzu właściwym dla kategorii I lub II, bez wskazania dokonanej kwalifikacji, a prawidłową kategorię wprowadzono do bazy KSIP. Skuteczne działania funkcjonariuszy Policji umożliwiły odnalezienie ww. osoby (po 29 dniach), który odprowadzony został do Domu Dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 49, 55-63, 94-96, 201, 283, 287-288)

Według wyjaśnień Komendanta podczas przyjmowania zgłoszenia o zaginięciu zdarzały się przypadki niewypełnienia wszystkich rubryk, w tym nadania kategorii osobom zaginionym, co wynikało z nieuwagi przyjmującego zgłoszenie. Jednakże dyżurny podczas rejestracji prawidłowo kwalifikował sprawę i rejestrował ją w systemie.

(dowód: akta kontroli str. 146-148a, 288)

3. W jednym przypadku (opisana powyżej sprawa KRL.5471.3.619/13) pomimo obowiązku wynikającego z § 9 ust. 3 pkt 4 *Zarządzenia Nr 124* o samowolnym oddaleniu osoby małoletniej w wyniku ucieczki z domu dziecka, nie powiadomiono właściwego sądu rodzinnego i opiekuńczego. W innym przypadku (opisana powyżej sprawa KRL.5471.8.1360/12) stosowane powiadomienie zostało dokonane dopiero po upływie ok. miesiąca od takiej ucieczki, co świadczy o nierzetelnej realizacji tego obowiązku.

Komendant wyjaśnił, że powyższe zaniechanie stanowiło *niedopatrzenie, które uleciało uwadze prowadzącym postępowanie, jak i mojemu jako nadzorującemu.*

(dowód: akta kontroli str. 49, 201, 146-148)

4. Badanie wybranej próby dziewięciu spraw wykazało, że osoby przyjmujące zawiadomienia o zaginięciu nie ustalali czasu trwania poprzednich oddaleń z miejsca pobytu (§ 4 ust. 1 pkt. 8 *Zarządzenia Nr 124*), ograniczając się jedynie do podania roku poprzedniej ucieczki. Nie informowali również osób zawiadamiających o najbliższym znanym punkcie lub kontakcie do organizacji udzielającej pomocy prawnej lub psychologicznej rodzinom osób zaginionych, a w przypadku zaginięcia osoby małoletniej całodobowej bezpłatnej linii 116 000 (§ 4 ust. 9 tego zarządzenia).

W ośmiu, spośród dziewięciu zbadanych spraw (88%)<sup>12</sup> nie udokumentowano też okoliczności wydania osobom uprawnionym, składającym zawiadomienie o zaginięciu, potwierdzenia przyjęcia takiego zawiadomienia, sporządzonego według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. zarządzenia (§ 8 ww. zarządzenia).

(dowód: akta kontroli str. 131, 195-201, 243)

Według wyjaśnień Komendanta *podczas przyjmowania zgłoszenia o zaginięciu zdarzały się przypadki niewypełnienia wszystkich rubryk (...), co wynikało z nieuwagi przyjmującego zgłoszenie (...). W naszej jednostce karty zgłoszenia o zaginięciach wydawane były zgłaszającemu, ale nie sporządzano drugiego egzemplarza potwierdzenia celem dołączenia do akt sprawy poszukiwawczej. Stanowiło to niedopatrzenie z naszej strony.*

(dowód: akta kontroli str. 146-148a, 288)

## 2.2. Sposób i zakres prowadzenia poszukiwań.

Opis stanu  
faktycznego

Badanie wybranej próby dziewięciu postępowań poszukiwawczych wykazało, że funkcjonariusze po przyjęciu zawiadomienia o zaginięciu niezwłocznie rozpoczynali czynności poszukiwawcze. Polegały one m.in. na wszczynaniu poszukiwania telegramem i zlecaniu dzielnicowym dokonania sprawdzenia osób poszukiwanych, a ponadto rozpytywaniu rodziny, sąsiadów i znajomych, sprawdzeniu pustostanów oraz miejsc gromadzenia się młodzieży. W trakcie tych postępowań funkcjonariusze weryfikowali otrzymywane informacje od osób, które składały zawiadomienia o zaginięciu m.in. poprzez sprawdzanie wskazanych miejsc pobytu zaginionych, uzyskiwanie informacji od innych osób lub podmiotów. Potwierdzeniem dokonania tych czynności były ustalenia funkcjonariuszy zapisywane w formie notatek służbowych. Nie dokonywano zmian kategorii osób zaginionych. Pomimo tego, że w trzech przypadkach błędnie zakwalifikowano osoby zaginione, to jednak w podjęte działania poszukiwawcze opisane w pkt. III.2.1. *Ustalone nieprawidłowości - pkt. 1* ograniczały negatywne skutki tych nieprawidłowości.

W przypadku objętych kontrolą spraw do dnia zakończenia niniejszej kontroli, cztery postępowania zakończyły się odnalezieniem zaginionej osoby, dwa samodzielnym powrotem poszukiwanego, dwa odnalezieniem zwłok zaginionego, a w jednym postępowanie poszukiwawcze formalnie nie zakończyło się, jednakże zostało zidentyfikowane miejsce pobytu osoby nieletniej (przebywającej za granicą).

W przypadku dwóch z trzech postępowań, które trwały ponad 180 dni (KRL 5471.8.1360/12 oraz KRL 5471.6.2013) stwierdzono przypadki nieuzasadnionej zwłoki lub zaniechania dokonywania uzasadnionych działań poszukiwawczych.

(dowód: akta kontroli str. 84, 76, 194)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W dwóch z dziewięciu badanych spraw, które trwały powyżej 180 dni, stwierdzono przypadki nieuzasadnionej zwłoki w prowadzeniu poszukiwań. Ponadto Policjanci nie przestrzegali określonej w § 10 ust. 3 zarządzenia zasady, zgodnie z którą czynności w ramach poszukiwań osób zaginionych, zakwalifikowanych do kat. III

<sup>12</sup> Tj. w stosunku do wszystkich spraw, w których zawiadomienia o zaginięciu zostały przyjęte w kontrolowanej jednostce. W jednym przypadku postępowanie prowadzono na podstawie zawiadomienia przyjętego w Komendzie Miejskiej w Opolu (KRL.5471.1.2013).

należało prowadzić w ciągu 30 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia, a następnie kontynuować jako poszukiwanie osoby zaginionej kategorii II. Ustalono, że:

- a) w sprawie nr 5471.6/2013 dotyczącej osoby dotychczas nie odnalezionej, a która kilkanaście razy wcześniej uciekała z domu, zawiadomienie o zaginięciu złożono w dniu 30 sierpnia 2013 r. Czynności poszukiwawcze (zaginionej kategorii III) rozpoczęto tego samego dnia wysyłając telegram do KPP w Brzegu Dolnym z prośbą o sprawdzenie wskazanego miejsca pobytu. Od tego czasu do 18 października 2013 r. (49 dni) nie podjęto stosownych działań, polegających np. na rozpytaniu sąsiadów i znajomych w miejscu zamieszkania, a także jej chłopaka oraz jego rodziny zamieszkających w Brzegu Dolnym. Nie sprawdzono również, czy nieletnia przebywała u tych osób. Na opieszałość policjantów w prowadzeniu sprawy oraz brak nadzoru służbowego ze strony komendanta zwrócił m.in. uwagę naczelnik Wydziału Kryminalnego jednostki nadrzędnej (KPP w Brzegu), który w dniu 18 grudnia 2013 r. sporządził analizę tej sprawy, dokonał stosownej adnotacji w karcie nadzoru służbowego i zobowiązał prowadzących ją policjantów do przekazywania informacji o postępach (polecił uzyskanie telefonicznych kontaktów rodziny chłopaka z zaginioną, ponowienie komunikatu o zaginięciu w prasie lokalnej, zasięgnięcie informacji w NFZ lub innych instytucjach, czy osoba ta korzystała z ich pomocy, jak też zobowiązał prowadzących postępowanie do utrzymywania kontaktu z rodziną zaginionej). Pomimo tego, że już w dniu 15 grudnia 2013 r. policjanci uzyskali informację od ojca zaginionej, że nieletnia wyjechała z kraju i przebywa na terenie Niemiec, dopiero po 50 dniach (5 lutego 2014 r.) Komenda złożyła prawidłową informację w sprawie poszukiwania za granicą osoby zaginionej (za pośrednictwem KWP w Opolu, którą przekazano do KGP w Warszawie w dniu 13 lutego 2014 r.). Z ostatniej zawartej w dokumentacji tej sprawy informacji, otrzymanej za pośrednictwem niemieckiego Biura SIRENE (4 lipca 2014 r.) wynikało m.in., że nieletnia urodziła dziecko i przebywa w szpitalu w jednej z miejscowości w Niemczech, a następnie będzie pod opieką wskazanego w tym piśmie schroniska młodzieżowego. Pomimo ustalenia miejsca pobytu zaginionej, sprawa dotychczas nie została zakończona i nadal w systemie KSIP posiadała taki status. W dokumentacji ww. sprawy znajduje się oświadczenie ojca zaginionej (z dnia 5 lutego 2014 r.) w którym zobowiązał się do odebrania córki z miejsca jej dotychczasowego pobytu. Do dnia zakończenia kontroli NIK nieletnia nie powróciła do kraju.

W ramach prowadzonego postępowania nie zlecono, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 4 oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego pochodzącego od osoby zaginionej lub osób z nią spokrewnionych, w celu porównania z profilami zarejestrowanymi w bazie danych DNA, w terminie 180 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu. Tym samym Komisariat nie wysłał do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji wyodrębnionego materiału genetycznego, w celu jego porównania z bazą DNA NN zwłok. Policjanci nie dokonywali typowania osoby zaginionej z zarejestrowanymi w KSIP danymi dotyczącymi ujawnionym NN zwłokach<sup>13</sup>, jednakże z dokumentacji sprawy wynikało, że zaginiona utrzymywała sporadyczny kontakt z rodziną.

(dowód: akta kontroli str. 39-48, 149-157, 160-166, 175-181, 221-230, 254, 373)

- b) w sprawie 5471.1360.8/2012 dotyczącej poszukiwania zaginionej osoby nieletniej zakwalifikowanej do kategorii III) po złożeniu, w dniu 10 sierpnia 2012 r. zawiadomienia wysłany został telegram o zaginięciu do Wydziału

<sup>13</sup> Pomimo tego, że w trzech ankietach zdolność systemu KSIP do skutecznego typowania NN osób wśród zarejestrowanych rekordów została określona jako skuteczna, ale pracochłonna, a w jednej jako skuteczna.

Techniki Operacyjnej KWP w Opolu, KPP w Brzegu i dyżurnego operacyjnego KWP w Opolu. Funkcjonariusze ustalili, że nieletnia po ucieczce z Domu Dziecka mogła ukrywać się w mieszkaniu ojca w Brzegu. Czynności poszukiwawcze polegały na rozpytywaniu znajomych i rodziny nieletniej (w Skarbimierzu, Oławie oraz Brzegu), co jednak nie doprowadziło do jej zatrzymania. Z czynności rozpytania sporządzono 9 notatek służbowych. W prowadzonym postępowaniu wystąpiły okresy braku podejmowania działań, trwające łącznie 530 dni (m.in. od 4 września do 2012 r. do 18 lutego 2013 r., od 19 lutego do 19 lipca 2013 r., od 20 lipca do 6 października 2013 r., od 11 grudnia 2013 r. do 19 lutego 2014 r. i od 20 lutego do 24 czerwca 2014 r.). Kontrola wykazała, że nie wykonano również niektórych czynności obligatoryjnych wskazanych w § 9 ust. 2 *Zarządzenia 124*. Policjanci nie zlecieli oznaczenia kodu genetycznego materiału biologicznego DNA pochodzącego od osoby zaginionej lub od osób z nią spokrewnionych w celu porównania go z profilami zarejestrowanymi w bazie danych DNA w terminie 180 dni od daty przyjęcia zawiadomienia). W związku z tym Komisariat nie wysłał do Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji wyodrębnionego materiału genetycznego, w celu jego porównania z bazą DNA NN zwłok. Policjanci również i w tym przypadku nie dokonywali typowania osoby zaginionej z zarejestrowanymi w KSIP danymi dotyczącymi ujawnionym NN zwłokach. Zaginiona została odnaleziona dopiero po upływie 683 dni od dnia zgłoszenia zaginięcia.

(dowód: akta kontroli str. 55-67)

Pomimo braku zakończenia poszukiwań obu ww. osób w ciągu roku od dnia wszczęcia poszukiwań, nie zostały przeprowadzone analizy i oceny wykonywanych w sprawie czynności poszukiwawczych, wraz z wnioskami i planami dalszego prowadzenia poszukiwań. Powyższe stanowiło naruszenie obowiązku wynikającego z § 17 ust. 1 i 2 *Zarządzenia Nr 124*.

Z uwagi na brak zakwalifikowania osób zaginionych do I kategorii, w Komisariacie nie dokonywano analiz i ocen, o których mowa w § 17 ust. 3 tego zarządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 55-67)

W sprawie ww. nieprawidłowości Komendant wyjaśnił, że bezpośrednio po przyjęciu zawiadomień o zaginięciu nieletnich funkcjonariusze podejmowali niezbędne działania w celu ustalenia miejsca pobytu zaginionych. Dokonywano sprawdzenia miejsc w których osoby te mogły przebywać, rozpytywano rodziny sąsiadów i znajomych, jednak nigdy nie udało się ich zatrzymać. Wskazał też na możliwość pomocy osób trzecich w ukrywaniu się tych zaginionych, a także brak współpracy osób bliskich z Policją.

(dowód: akta kontroli str. 148a)

W sprawie braku typowania ww. osób zaginionych z zarejestrowanymi w KSIP danymi dotyczącymi ujawnionym NN zwłokach, jak też braku realizacji obowiązków wynikających z § 17 ust. 1 i 2 *Zarządzenia Nr 124*, Zastępca Komendanta wyjaśnił: *W nawiązaniu do spraw poszukiwawczych KR.L. 5471.8.2014 i KR.L. 5471.6.2013, informuję, iż w toku prowadzonych w obu przypadkach postępowań wynikało, że osoby celowo ukrywają się przed rodzinami lub przed policją, nawiązywały nawet kontakt telefoniczny z rodzicami, czy były ukrywane przez jednego rodzica przed drugim, dlatego też brak było celowości dokumentowania analiz porównawczych z ujawnionymi nn zwłokami na terenie kraju. Pragnę nadmienić, że osoba prowadząca poszukiwania otrzymuje z całego kraju informację o ujawnieniu NN zwłok i z nimi się zapoznaje.*

Obywa się to na zasadzie otrzymywanych komunikatów z SWD – System Wspomagania Dowodzenia jak i w formie otrzymywanych telegramów.

(dowód: akta kontroli str. 378-381)

### 2.3. Poszukiwanie obywateli polskich za granicą

Opis stanu  
faktycznego

W kontrolowanym okresie, w jednym przypadku prowadzono poszukiwanie osoby zaginionej za granicą. W opisanej powyżej sprawie Nr 5471.6/2013 dotyczącej osoby nieletniej, która uciekła z Polski i nadal przebywała na terenie Niemiec w dniu 5 lutego 2014 r. (po 50 dniach, od otrzymania informacji od ojca zaginionej) Komisariat za pośrednictwem oficera kontaktowego KWP w Opolu przekazał do KGP informację o zaginięciu ww. osoby, wskazując w nim m.in. numer telefonu osoby, z którym kontaktowała się zaginiona. O powyższym powiadomiono Sąd Rejonowy w Brzegu.

(dowód: akta kontroli str. 176-178)

W piśmie z dnia 6 maja 2014 r. KWP w Opolu powiadomiła Komisariat, że z otrzymanej z niemieckiego Biura SIRENE informacji wynika, że osoba z którą mogła kontaktować się nieletnia, zmieniła adres zamieszkania. W kolejnej informacji, która napłynęła w dniu 4 lipca 2014 r. do Komisariatu z Biura SIRENE (za pośrednictwem Komendy Głównej Policji) wynikało, że nieletnia urodziła dziecko i będzie przebywała pod opieką schroniska młodzieżowego w Niemczech.

(dowód: akta kontroli str. 179, 254)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Dopiero w dniu 5 lutego 2014 r., tj. po upływie 50 dni, od otrzymania informacji od ojca zaginionej, że osoba ta przebywa za granicą, została przesłana do KWP w Opolu prawidłowo sporządzona informacja, o której mowa w § 13 ust. 4 Zarządzenia Nr 124, dotycząca poszukiwania ww. osoby za granicą. Jak ustalono, pierwotnie przygotowany w tym zakresie dokument (z dnia 10 stycznia 2014 r.) z uwagi na brak jego zatwierdzenia przez kierownika jednostki prowadzącej sprawę, wymagał uzupełnienia. Na powyższe zwrócił uwagę Komendantowi Naczelnik Wydziału Kryminalnego KWP w Opolu w piśmie, które wpłynęło do kontrolowanej jednostki w dniu 30 stycznia 2014 r. Informacja ta została przekazana do KGP w Warszawie dopiero w dniu 13 lutego 2014 r.

Jak wyjaśnił Zastępca Komendanta w związku z otrzymanymi szczerkowymi informacjami dotyczącymi pobytu zaginionej za granicą w ramach pomocy prawnej z Jednostką Policji w Brzegu Dolnym usiłowano potwierdzić i pogłębić informację dotyczącą konkretnego miejsca pobytu poza granicami kraju. W związku z otrzymaną odpowiedzią z w/w jednostki skierowano pismo do KWP w Opolu. Nadmieniam iż, prawdopodobnie Komendant Komisariatu nie zatwierdził swoim podpisem wniosku, z uwagi na wcześniejsze praktyki polegające na tym, że korespondencję do KWP w Opolu zatwierdzał Komendant Powiatowy Policji

(dowód: akta kontroli str. 378-381)

## 2.4. Postępowania przy porwaniach rodzicielskich oraz wykorzystanie systemu Child Alert<sup>14</sup>

W okresie objętym kontrolą w Komisariacie nie zarejestrowano zgłoszeń tzw. porwań rodzicielskich. Od dnia 20 listopada 2013 r., tj. od dnia wejścia w życie zmiany do *Zarządzenia Nr 124*<sup>15</sup> do dnia 10 lipca 2014 r., w Komisariacie nie zarejestrowano zgłoszeń, które spełniałyby łącznie wszystkie kryteria wymienione w § 15a ust. 2 tego zarządzenia, umożliwiające uruchomienie systemu Child Alert.

(dowód: akta kontroli str. 243-243a)

## 3. Działania związane z identyfikacją zwłok

Opis stanu  
faktycznego

3.1. W dniu 29 grudnia 2013 r. na polach pomiędzy miejscowościami Michałów – Pogorzela gm. Olszanka znaleziono zwłoki mężczyzny w wieku ok. 30-40 lat o nieustalonej tożsamości. Na miejscu ich znalezienia, z uwagi na panujące warunki, policjanci nie pobrali śladów odcisków palców rąk i dłoni oraz próbek biologicznych w celu przeprowadzenia analizy DNA. Powyższe wynikało z zalecenia prokuratora nadzorującego dokonywane w miejscu czynności.

Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2013 r. Prokurator Rejonowy w Brzegu wszczął śledztwo w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci ww. mężczyzny, tj. o przestępstwo z art. 155 Kodeksu karnego, a jej prowadzenie powierzył Komisariatowi Policji w Lewinie Brzeskim. Jednocześnie powołano biegłego z zakresu medycyny sądowej w celu przeprowadzenia oględzin zewnętrznych, sekcji zwłok oraz pobrania materiału biologicznego do badań.

(dowód: akta kontroli str. 206-208)

Zgodnie z § 34 ust. 1 pkt 2 *Zarządzenia Nr 124* rejestracja informacji o ujawnieniu NN zwłok stanowiła jedną z czynności, które należało dokonać w pierwszej kolejności. Stosowana rejestracja w KSIP została dokonana w dniu 30 grudnia 2012 r., a kolejne uzupełnienie danych - 2 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 378-381)

W protokole oględzin i otwarcia zwłok, z dnia 2 stycznia 2013 r. lekarz biegły odnotował, że prawdopodobną przyczyną zgonu było wychłodzenie organizmu. W trakcie sekcji biegły pobrał również materiał biologiczny do badań DNA, a technik kryminalistyczny z KPP w Brzegu odciski linii papilarnych rąk.

(dowód: akt kontroli str. 210-211, 287-288)

Z informacji przekazanej do Naczelnika Wydziału Kryminalnego KPP z dnia 9 stycznia 2013 r. z Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, Centralnej Registratury Daktyloskopijnej (CRD) KGP w Warszawie wynikało, że pobrane w trakcie sekcji zwłok odfitki linii papilarnych palców NN mężczyzny nie figurowały w bazie danych CRD.

(dowód: akta kontroli str. 209)

W dniu 10 stycznia prokurator wydał zezwolenie na pochowanie zwłok.

(dowód: akta kontroli str. 137)

Zabezpieczone podczas sekcji zwłok próbki biologiczne i pobrane w dniu 18 lutego 2014 r. od rodziców denata materiał biologiczny nie zostały przesłane do specjalistycznego badania w Zakładzie Medycyny Sądowej w Krakowie, co wg.

<sup>14</sup> System wsparcia poszukiwań uprowadzonych i zaginionych osób małoletnich.

<sup>15</sup> Zarządzenie nr 26 z dnia 18 listopada 2013 r. zmieniające zarządzenie w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanych zwłok oraz szczątków ludzkich (Urz. KGP poz. 92 ze zm.).

Zastępcy Komendanta wynikało z faktu, ustalenia przez Prokuraturę Rejonową w Brzegu tożsamości osoby, której zwłoki zostały znalezione w gm. Olszanka.

(dowód: akta kontroli str. 378-381)

W dniach 5 i 26 lutego 2013 r. kobieta przesłuchana w Komisariacie w charakterze świadka wskazała na elementy mogące świadczyć o tożsamości osoby, której zwłoki zostały znalezione, jako jej syna. Na tej podstawie w dniu 14 marca 2013 r. prokurator zatwierdził postanowienie funkcjonariusza Policji sierż. szt. R. Pączka z Komisariatu Policji w Lewinie Brzeskim o umorzeniu śledztwa w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci ww. osoby wobec braku znamion czynu zabronionego, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania karnego.

(dowód: akta kontroli str. 213-215, 138-138a)

W związku z rozpoznaniem zwłok prokurator zwrócił się do Urzędu Stanu Cywilnego w Olszance, który wcześniej wydał akt zgonu NN mężczyzny o wydanie nowego aktu zgonu.

(dowód: akta kontroli str. 140-145)

Ustalone  
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Policjant prowadzący czynności identyfikacyjne, pomimo obowiązku wynikającego z § 34 ust. 1 pkt 3 tego zarządzenia nie brał udziału w czynnościach otwarcia zwłok. W powyższej sprawie Komendant wyjaśnił, że wyznaczony do identyfikacji zwłok policjant nie uczestniczył w sekcji z powodu innych obowiązków służbowych. Wskazał też, że w trakcie prowadzonego pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Brzegu postępowania przygotowawczego ustalono tożsamość denata, a najbliższa rodzina zidentyfikowała NN zwłoki i potwierdziła jego tożsamość. Prokurator uznał zatem, bezzasadność dalszych działań w tej sprawie i w dniu 14 marca 2013 r. zatwierdził umorzenie śledztwa, wobec śmierci z przyczyn naturalnych. Postanowieniem z dnia 17 września 2013 r. Prokurator uchylił w części postanowienie funkcjonariusza Komisariatu o uznaniu za dowód kopert z próbkami DNA rodziców i denata stwierdzając, że zostały one błędnie uznane za dowody rzeczowe i nie stanowią żadnego z przedmiotów o którym mowa w art. 44 Kodeksu Karnego. Winny zatem być dołączone do akt postępowania bez konieczności nadania im statusu dowodów rzeczowych

(dowód: akta kontroli str. 146-148a, 287)

Z informacji przekazanej kontrolerowi Prokurator Rejonowy w Brzegu podał, że w toku prowadzonego śledztwa nie było wątpliwości czyje to są zwłoki, ponieważ matka zmarłego rozpoznała go na utrwalonych zdjęciach oraz po rzeczach osobistych.

W związku z tym prokurator nadzorujący postępowanie nie widział podstaw do przeprowadzenia badań identyfikacyjnych materiału biologicznego pobranego ze zwłok zmarłego.

(dowód: akt kontroli str. 233-234)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność w badanym obszarze.

#### 4. Współpraca z innymi podmiotami

W badanym okresie policjanci z Komisariatu w Lewinie Brzeskim za wyjątkiem jednego przypadku nie występowali do innych niż jednostki Policji podmiotów (np. Straży Pożarnej, Straży Granicznej, SOK, Straży Miejskiej, grup ratowniczo-poszukiwawczych) o włączenie się do czynności poszukiwawczych.

Jak ustalono, w związku ze zgłoszeniem zaginięcia osoby w dniu 13 sierpnia 2013 r. (sprawa Nr KRL.5471-5.1398/2013), w czynnościach poszukiwawczych na terenie akwenu wodnego w Lewinie Brzeskim (koryto ujścia rzeki Nysy Kłodzkiej) brali dwukrotnie udział strażacy z Sekcji Poszukiwawczo-Ratowniczej z OSP Lipki (9 strażaków z wykorzystaniem 2 psów tropiących), Zastęp Komendy Powiatowej PSP w Brzegu – sekcja wodna (3 strażaków), którzy wraz z policjantami penetrowali rzekę i zarośla przy pomocy sprzętu pożarniczego (bosaków) i pontonu. W trakcie przeszukania kompleksu leśnego odnaleziono zwłoki osoby poszukiwanej. W aktach sprawy zamieszczono dokumentację (meldunek informacyjny) z podjętych przez policjantów, wspólnych działań ratowniczych. Działaniami w ramach tej akcji kierował Zastępca Komendanta.

(dowód: akta kontroli str. 362, 370-371)

Współpraca Policji z jednostkami organizacyjnymi Państwowej Straży Pożarnej odbywała się na podstawie porozumienia, podpisanego przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu z Opolskim Komendantem Wojewódzkim PSP w dniu 10 lutego 1999 r. Zakres współdziałania obejmował m.in. poszukiwania osób zaginionych i zwłok. Komisariat współpracował też z ww. Sekcją Poszukiwawczo-Ratowniczą przy OSP Lipki.

W kontrolowanym okresie nie były przeprowadzane wspólne ćwiczenia lub szkolenia z innymi podmiotami (np. Strażą Pożarną, Strażą Graniczną, SOK), dotyczące spraw objętych niniejszą kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 217-218, 243-243a, 378-381)

W jednym przypadku (sprawa Nr KRL.5471.6/2013) Komisariat wystąpił do NFZ w Opolu o udostępnienie danych dotyczących korzystania przez osobę zaginioną ze świadczeń medycznych finansowanych ze środków NFZ. Informację w tym zakresie Oddział NFZ przekazał do Komisariatu niezwłocznie.

(dowód: akta kontroli str. 170)

W toku kontroli nie stwierdzono przypadków, w których nie podejmowano działań z uwagi na brak podstaw prawnych do ich przeprowadzenia. W razie konieczności policjanci występowali ( np. w sprawie KRL 5471.8.1360/2012 i KRL 5471.10/2013) do Wydziału Techniki Operacyjnej KWP o ustalenie bilingów rozmów wchodzących i wychodzących z telefonu osoby zaginionej, lokalizacji logowania telefonu komórkowego do stacji bazowej sieci, numerów IMEI telefonów komórkowych, które współpracowały z kartą SIM osoby zaginionej.

(dowód: akta kontroli str. 78-81)

Komendant wyjaśnił, że współpraca z podmiotami pozapolicyjnymi układa się dobrze, strażacy z PSP udzielają sprzętu ratowniczego w postaci łodzi, pontonów, a z OSP Lipki psów tropiących do poszukiwań osób zaginionych. Nie zdarzały się przypadki odmowy udzielania pomocy ze strony Wydziału Technik Operacyjnych, np. w celu ustalenia miejsc logowania telefonów do sieci osób zaginionych i uzyskiwanych połączeń.

(dowód: akta kontroli str. 148)

## IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli<sup>16</sup>, wnosi o:

1. Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad prowadzeniem poszukiwań osób zaginionych.
2. Podjęcie odpowiednich działań, w tym organizacyjnych, mających na celu wyeliminowanie przypadków braku lub nieterminowej realizacji zadań nałożonych przez Komendanta Głównego Policji Zarządzeniem Nr 124.

## V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia  
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek  
poinformowania  
NIK o sposobie  
wykorzystania uwag  
i wykonania wniosków

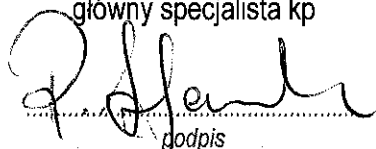
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 7 września 2014 r.

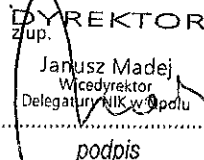
Najwyższa Izba Kontroli  
Delegatura w Opolu

Kontroler  
Ryszard Staniszewski  
główny specjalista kp

  
podpis

DYREKTOR  
z up.

Janusz Madej  
Wicedyrektor  
Delegatury NIK w Opolu

  
podpis

<sup>16</sup> Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.